

Nyhedsbrev

Januar 2012

17. årgang

Nr. 1

Indkaldelse til generalforsamling
Generalforsamling i 2012 afholdes **mandag den 5. marts** kl.19.00 i Lindeværftet.

Dagsorden

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Fremlæggelse af regnskab.
4. Behandling af indkomne forslag.
Forslag afleveres til bestyrelsen en uge før generalforsamlingen.
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer:
Niels Peter Fenger, Chresten Møller og Sonja Madsen er på valg.
6. Valg af suppleant:
Chrestian Børge Hansen er på valg.
7. Valg af revisor:
Hans Peter Rasmussen er på valg.
8. Fremlæggelse af budget og fastlæggelse af det årlige kontingent for 2013.
9. Eventuelt.

Efter generalforsamlingen er der medlemsmøde.

DVD-filmen Súðbyrðingur – Saga báts vísar. Historien om en nordeuropæisk klinkbygget båd.

På bestyrelsens vegne
N.P. Fenger

Navne og adresser

Formand	N. P. Fenger, Søbakken 14, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 04 30, e-mail: formand@hjortspring.dk
Næstformand	J. J. Kjær Rasmussen, Kirsebærhaven 39, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 06 27, e-mail: naestformand@hjortspring.dk
Kasserer	John Petersen, Ugebjergvej 13, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 62 71, e-mail: kasser@hjortspring.dk
Sekretær	Margit Christensen, Momarkvej 315, Tandslet, 6470 Sydals, tlf. 42 96 26 55
Øvrige	Chresten Møller, Hjortspringvej 23, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 84 63, e-mail: post@hjortspring.dk Sonja Madsen, Ugebjergvej 15, Svenstrup, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 62 38, e-mail: post@hjortspring.dk Arne Steffensen, Ravnsbjergvej 6, Stevning 6430 Nordborg, tlf. 74458653, e-mail: post@hjortspring.dk
Redaktion	J. J. Kjær Rasmussen, Kirsebærhaven 39, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 06 27, e-mail: naestformand@hjortspring.dk
Lindeværftet	Dyvigvej 11, Holm, 6430 Nordborg
Internet	http://www.hjortspring.dk

Kalender

Onsdag den 4. januar kl. 19

Bestyrelsesmøde. Lindeværftet.

Mandag den 5. marts kl. 19

Generalforsamling. Lindeværftet.

Søndag den 18. marts

Norsk TV2 har foreløbig plan om at sende udsendelse Norske røtter.

Lørdag den 7. april – lørdag den 29. september

Alle lørdage kl. 14-17.

Åbent i Lindeværftet.

Se vagtplan fra Ingrid Dall.

Torsdag den 5. april – mandag den 9. april kl. 13-17

Påskeudstilling.

Lindeværftet åbent med egne aktiviteter samt udstilling af malerier: Ute Schimmelfeder, Flensborg.

Tirsdag den 8. maj

Medlemsmøde:

Besøg hos Nydambådens Laug, Sottrupskov 15,

Vi medbringer kage til kaffen. Samkørsel aftales af deltagerne.

Lørdag den 30 juni

Sankt Hans fest og muligvis medlemssejlad.

Sebbe Als vikingernes naust, Augustenborg.

Se omtale andet sted i nyhedsbrevet.

Mandag den 16. juli – søndag den 5. august.

Sommeråbent i Lindeværftet evt. med aktiviteter.

Alle dage kl. 14 - 17.

Lørdag den 4. august kl. 10 – 16

Historisk dag ved slottet.

Indhold

Dagsorden.....	1
Navne og adresser.....	1
Kalender.....	2
Onsdag den 4. januar kl. 19.....	2
Mandag den 5. marts kl. 19.....	2
Søndag den 18. marts.....	2
Lørdag den 7. april – lørdag den 29. september.....	2
Torsdag den 5. april – mandag den 9. april kl. 13-17.....	2
Tirsdag den 8. maj.....	2
Lørdag den 30 juni.....	2
Mandag den 16. juli – søndag den 5. august.....	2
Lørdag den 4. august kl. 10 – 16.....	2
Indvielse af Jollmands gård, 2011-09-16.....	4
Næste nyhedsbrev.....	5
Referat af bestyrelsesmøde onsdag den 4. januar 2012.....	5
Langbuens historie fra oldtiden til nutiden.....	6
Husflidsudstillingen i Sønderborg, 2011-10-22 - 23.....	7
Sti mellem Holm og Dyvig.....	8
Nyt fra Norden.....	8
Island.....	8
Norge.....	8
Påskeudstillingen i april.....	8
Udstiller Ute Schümmelfeder.....	8
Førstehjælpskursus.....	9
Hjemmeside.....	10
Fra Historisk dag, august 2011.....	11

Indvielse af Jollmands gård, 2011-09-16.

Billed 1: Hanssigne Jensen væver dragt til pigen i vores udstilling.

Billed 2: Andreas Andreassen og Gunnar Poulsen viser håndværk.

Næste nyhedsbrev

Det næste nyhedsbrev udsendes i september og eventuelle indlæg skal være indsendt ultimo august. Indlæg sendes til:

J. J. Kjær Rasmussen, Kirsebærhaven 39, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 06 27, e-mail: pr@hjortspring.dk

Referat af bestyrelsesmøde onsdag den 4. januar 2012

1. Referat 12. september 2011
Godkendt. Prisskilt på døren mangler. Laves tirsdag.
2. Girokort sendes ud til alle medlemmer med eller uden Nyhedsbrev
3. Forberedelse af generalforsamling.
Mandag den 5. marts kl. 19 i Lindeværftet.
Beretning, regnskabet blev gennemgået, fastlæggelse af kontingent 2013 (uændret 125 kr.), Indkomne forslag skal være bestyrelsen i hænde 1 uge før generalforsamlingen.
På valg er Sonja Madsen, Niels Peter Fenger og Chresten Møller. Suppleanter er Gunnar Poulsen og C. B. Hansen. C. B. H. er på valg.
Revisorer er Jens Herborg og H. P. Rasmussen. Sidstnævnte er på valg.
4. Medlemsmøde den 5. marts (efter generalforsamling).
DVD fra Island vises.
5. Nyhedsbrev
Emner: Indkaldelse til generalforsamling, medlemsmøder i maj, Norske røter”, vagter lørdage, Påsken, sommeråbent, Sankt Hansfest, medlemssejlsads, Historisk dag ved søen, kalender.
6. Nødhjælpskursus
Bestyrelsen ønsker instruktør Pia Schmidt, og foreslår 2x2 timer om aftenen – 2 dage i sidste halvdel af marts.
7. Påskeudstilling
Udstiller: Ute Schümmelfeder, Flensborg.
8. Medlemsmøde i maj.
Fastlagt til tirsdag den 8. maj, hvor vi besøger Nydambådens Laug i Sottrupskov. (Sottrupskov 15)
9. Ramblaarrangement i Sønderborg i uge 22 eller 23.
Vi kan ikke deltage.
10. Historisk dag ved søen den 4. august. Der vil blive købt et par nye telte til supplerende af de 11, styregruppen har i forvejen.
11. Sti mellem Holm og Dyvig. Niels Peter fortalte om det møde, vi var inviteret til. Se næste nyhedsbrev.
12. Eventuelt internet i Lindeværftet.

Margit Christensen

Langbuens historie fra oldtiden til nutiden

Ved medlemsmødet den 7. november holdt gruppen Ursa Alsie fra Als Viking/ Middelalder Laug foredrag om langbuens historie.

Billed 3: Marte holder sin del af foredraget.

Marte Seiden indledte med at fortælle om langbuens historie. Man har kendt buer langt til bage i historien, således har man afbildninger på hulemalerier fra ca. 17.000 år siden. Helleristninger viser også billeder af buer. På guldhornene var der ligeledes billeder af bueskytter. I Danmark er der fundet buer af elmetræ, der stammer fra 12.500 f. Chr. De tilhørende pile var forsynet med en kær. Fra bronzealderen er der ingen fund. Man har formodentligt ikke lagt våben med som gravgaver. Fra de første århundreder i vores tidsregning er der flere fund. Det var almindeligt at germanerne var lejesoldater i romerrigets hære, og her var de fortrolige med at anvende buer. Man har benyttet buerne til jagt, forsvar og i krig. Selve buen var ofte af taks og pilene af ask eller fyr. Fra den tid har man fundet pile med dekorationer, nogle gange med rune-indskrifter. Budskabet kan være, at ejeren med den pågældende pil har nedlagt en hjort.

Fra vikingetiden har man fundet to buer ved Hedeby. Fra belejringen af Paris 885 – 886 har man også fundet et par buer og nogle kogger med pile.

Pilens styrefjer var fra gås, rovfugl eller svane. Svingfjer fra gæs er fine. Man skal normalt bruge 3 svingfjer per pil. Det er vigtigt at fjerene er fra den samme vinge. Krumningen gør, at pilen roterer, når den skydes af.

Buen blev benyttet langt oppe i tiden. Berygtet var den engelske long bow. Det engelske skib Mary Rose sank i året 1545. Det var lastet med blandt andet en anseelig mængde buer og pile. Mange af dem er undersøgt i vore dage. De er næsten identiske med vikingernes våben.

I middelalderen videreudviklede man buen til armbrøsten, som blev spændt ved en slags spil. Det gav mulighed for at spænde med større kraft. Til gengæld var den langsommere i brug.

I mange hundrede år var buen et formidabelt våben, der flere gange ændrede historiens gang. Et korps af bueskytter kunne sende en regn af pile af sted mod fjenden, og det var meget frygtet.

Derpå fortalte Lisbeth Kjeldgaard om bueskydningens fysik. Vi fik vist de relevante ligninger fra den mekaniske fysik. En simpel beregningsmodel bestod i en simpelt understøttet bjælke belastet med en enkelt kraft virkende i dens midte. Der blev benyttet de sædvanlige forudsætninger om konstant inertimoment og elasticitetsmodul. Bjælkens udbøjning var forudsat lille i forhold til dens længde. Til trods for disse stærkt forenklede forudsætninger var meldingen, at de beregnede resultater stemmer ret godt med målte værdier for den kraft, som kræves for at spænde buen.

Trækstyrken på vikingernes langbuer f. eks. i Hedeby var på 45 kg. Skudlængden ca. 200 m. Buen var lavet af taks med en længde på hen ved 1,91 meter. Den blev antageligt spændt med en streng af hør. Med dette kraftige våben kunne der afskydes ekstra tunge pile. Det menes at pilene har været 70-80 cm lange med en diameter på 8-10 mm. Pilene var af ask eller pil. Det siges at en bue skal kunne affyre 12 pile, hvorefter der skal skiftes streng.

Buestrengen sidder midt for selve buen og prøver at bevæge sig ind mod buens akse under affyringen af en pil. Men pilen skal forbi siden af buen og bliver derfor udsat for en skæv påvirkning. Vi fik at vide, at pilen efter at have forladt buen fortsætter i en slingrekurs mod sit mål. Forklaringen må være, at pilen på grund af de omtalte skæve kræfter bliver påvirket til at udføre bøjningssvingninger. En dygtig bueskytte tager

naturligvis hensyn hertil når han sigter.

Derpå omtalte Lisbeth fundet af det engelske orlogsskib Mary Rose, der forliste i 1545. Vraget er i dag bjærget og det indeholdt en større samling våben, som skulle have været anvendt til krig mod Frankrig. I lasten fandt man 137 hele langbuer og 3500 pile. Længden af buerne varierede mellem 1,87 m og 2,11 m. Dette skal sammenholdes med at bueskytternes højde har været 1,7 til 1,9 m. Pilenes længde fordelte sig omkring to størrelser på henholdsvis 75 og 80 centimeter. Deres diameter har været omkring 10 millimeter. Årsagen til, at man stadig anvendte buer på dette sene tidspunkt i historien var den, at det stadig var et effektivt våben og at man ikke var kommet langt nok i udviklingen af effektive ildvåben til håndbrug.

Povl Michaelsen fortalte derpå om moderne buer. I dag bruges buer til konkurrenceskydning og til jagt. Der har været en stor udvikling i buerne. Ofte er de udført som compound buer hvor materialet består af flere lag. Stål som fjederelement forekommer også. Der blev vist billeder af buer med nogle specielle sigtemidler. Andre buer havde nogle hjul på enderne. Der er buer med to strenge. Den ene bruges til at spænde buen med, mens den anden benyttes ved selve afskydningen. På den måde kan man spænde buen med større kraft. De moderne pile, som anvendes til jagt, har spidser af kulstofstål således at de kan gøres meget skarpe.

Derpå fortalte Lis Carstensen om pilene. Nogle fund blev omtalt, som for eksempel Ertebøllefundet fra 7000 f. Chr. Her var buerne af taks. Fra stenalderen kendes mange fund af pilespidser. Man brugte naturligvis de tilgængelige materialer så som flint. Spidserne fra den tid var ofte udført med tværstillet skær, således at de virkede som små økser. Senere udviklede man pilespidser med en egentlig spids. Andre materialer, som har været anvendt til pilespidser er rensdyr tak. De har nok mest været anvendt til jagt.

Efterhånden som anvendelsen af jern blev udbredt, blev det til det foretrukne materiale til pilespidser. Der blev vist en samling af forskellige spidser, hver til sit formål. En af spidserne var fliget ud, således at den dannede en lille kurv. Med den kunne man udskyde brændbart materiale, som kunne sætte ild i fjendens bygninger og skibe. Andre spidser var udformet med henblik på at kunne gennembryde brynjer. Med den rigtige udformning er det muligt med bue og pil at skyde gennem en jernplade med en tykkelse på op til 2 mm.

I alt var det en meget interessant aften, som mange af laugets medlemmer desværre gik glip af.

Med venlig hilsen

Niels Peter Fenger / Margit Christensen

Husflidsudstillingen i Sønderborg, 2011-10-22 - 23

Billed 4: Smedene

Sti mellem Holm og Dyvig

I Holm Sogneforening arbejder man med mange ideer. En af dem går ud på at anlægge en sti mellem Holm og Dyvig med en forlængelse langs kysten ud mod Farresdam. I december måned var der indkaldt til et orienterende møde om dette projekt, hvor undertegnede deltog. Selv om det lyder enkelt at anlægge en sti, er der dog mange vanskeligheder, som skal overvindes. Således er der en række krav fra myndighedernes side. Der skal også skaffes de nødvendige arealer, hvilket medfører, at lodsejerne skal afstå noget jord. En sti vil have betydning for fritidslivet og vil aflaste vejene for fodgængere. Der er nu enighed om en såkaldt trampesti, der skal følge et vandløb, som løber fra den vestlige udkant af Holm til vestsiden af Dyvig Badehotel. Herfra skal den fortsætte langs kysten mod Farresdam. En trampesti kræver en minimal vedligeholdelse, idet færdselen i høj grad modvirker, at den gror til. Forløbet langs vandløbet og langs kysten er den mest skånsomme løsning set fra landbrugets synspunkt. Den valgte løsning kommer således ikke til at berøre Lindeværftet.

N. P. Fenger

Nyt fra Norden

Island

For lang tid siden havde vi besøg fra Island af blandt andre Asdis Thorodsen. De filmede hos os med henblik på at lave en film om den nordeuropæiske klinkbyggede båd. I Breidafjord i det vestlige Island har man bygget en kopi af denne type båd. Filmen er nu færdig og Asdis har sendt en kopi (DVD) til os. Den vil blive vist på medlemsmødet efter generalforsamlingen.

Bestyrelsen

Norge

Ole Egil Størksen har meddelt, at udsendelsen "Norske røter" vil blive sendt søndag den 18. marts ifølge de planer, der nu er lagt.

Oprindeligt var planen i sidste del af december, men håndbold VM (som ville trække mange seere, som Ole Egil Størksen skriver i sin mail)

Kommer der ændringer, vil en mail blive sendt rundt.

PS. Hvis vi ikke har fået din mailadresse eller hvis du har skiftet mailadresse, vil vi meget gerne, at meddeler os den på post@hjortspring.dk. Så vil du fremover få orientering og nye tiltag af interesse for laugets medlemmer.

J. J. Kjær Rasmussen

Påskeudstillingen i april

Udstiller Ute Schümmelfeder

Jeg er født på Fyn, vokset op i Sønderjylland og uddannet som fysioterapeut i Kiel.

Efter at have boet og arbejdet flere steder i Tyskland flyttede jeg sammen med min familie til Flensborg. Endelig tilbage til hav og strand, som jeg altid havde savnet.

Efter en alvorlig sygdom i 1995 startede jeg med at male. Jeg har modtaget undervisning og inspiration af kendte tyske kunstmålere, bl.a. Uwe Guschl og Jan Günter i Flensborg.

Jeg maler i akvarel og akryl. Hav og vand, landskaber og strand, sejlskibe og blomster. På bestilling maler jeg sejlskibe på søkort og portrætter.

Førstehjælpkursus

For 1/2-1 år siden havde vi en gruppe gæster igen en gruppe gæster Lindeværftet. En af gæsterne faldt pludselig om, og vi måtte ringe på 112. Han kom med på sygehuset, men kom senere på dagen med holdet tilbage til Fyn.

Episoden gav anledning til medlemmerne snakkede om, at vi måske burde være bedre rustet i en given situation. Bestyrelsen har taget spørgsmålet op på et par møder. Mange ting er vendt undervejs: Almindelig førstehjælp, genoplivning, hjertestarter, sikkerhed ombord i Tilia

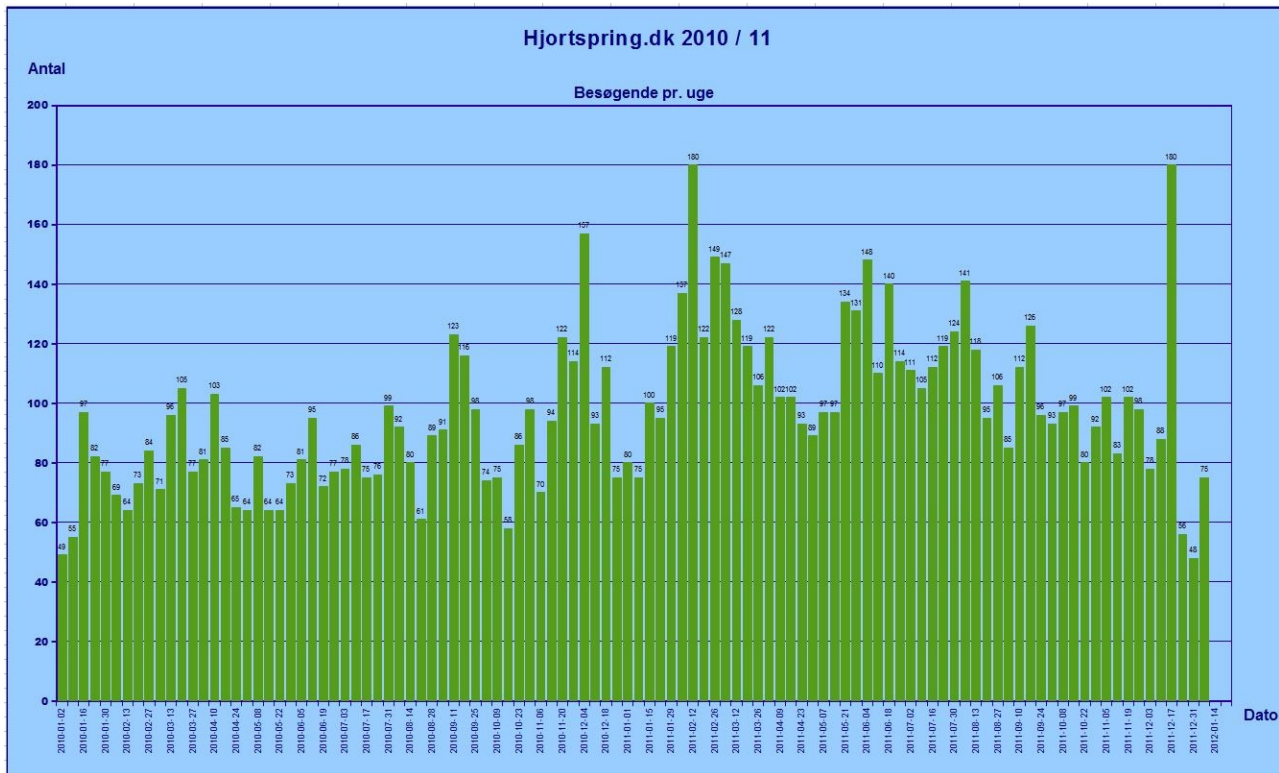
På sidste bestyrelsesmøde besluttede vi, at tage initiativ til et førstehjælpkursus for medlemmerne. Vi har kontakt til en uddannet instruktør og har sammen med hende ridset et kursus på 2x2 timer op. Det skulle afvikles i sidste halvdel af marts på to aftener med 1-2 ugers mellemrum. Der vil være genoplivningsdukker at øve på.

Vi tager spørgsmålet op generalforsamlingen, men vi vil meget gerne have en tilkendegivelse nu, så vi har et mål for tilslutningen allerede nu. Angiv også gerne, hvilken ugedag, der passer dig bedst.

Også hjertestarter har været drøftet. Bestyrelsen er af den opfattelse, at en hjertestarter inde i vores bygning ikke er relevant. Vi vil derimod støtte, at der bliver placeret en offentligt tilgængelig i Holm-Dyvig området.

Bestyrelsen

Hjemmeside

Fra Historisk dag, august 2011

Billed 5: Tilia på Nordborg Sø, august 2011

Billed 6: Ottar Als på Nordborg Sø, august 2011

